

tur! t. j. minljivi (bežeči) govor naj se udrži! — Kronana čelada z belo-modrimi odeli ima kot čeladni okras razprti modri krili, s plameni posuti, s čimer je grboslovno izražen brzi vzlet ali tek mislij in besedij. V sredini kril plava zlata zvezda, ki stavi pred oči lepo idejo. Upamo, da bode grb ugajal, in da ga bodo vsaj v podobni obliki sprejeli stenografi.

Glasbena in gledališka razstava in češke operne predstave na Dunaju. (Dalje.) A kakor je zanimiva razstava, bila bi le mrtva, ko bi je ne oživiljalo gledališče s koncerti. Koncerti podajajo klasično glasbo, kažejo v zgodovinskih vsporedih razne glasbene dōbe, seznanjajo nas z oratoriji, razna pevska društva ponujajo v svojih nastopih priliko, da poslušamo razne pevske skladbe. Gledališče kaže dramo in opero raznih narodnostij, nastopili so ali bodo nemški in francoski igralci; poljski in madjarski, kakor tudi hrvaški igralci bodo predstavljali svoje drame v svojem jeziku; Tirolci bodo predstavljali svojo narodno igro; — vrstila se bode nemška in francoska opereta, uprizorili se bodo baleti, ter nastopila bode italijanska opera.

Od 1—8. junija je igralo osebje češkega »narodnega divadla« praškega ter si pridobilo veliko priznanje. Slovanska umetnost je praznovala na Dunaju naj-sijajnejšo zmago. Predstavljala se je opera »Prodaná nevěsta« ter se morala trikrat ponoviti. Občinstvo je bilo navdušeno, vsi dunajski listi, Čehom gotovo ne preprijazni, bili so si jedini v hvali te krasne slovanske skladbe ter jo prištevajo med najboljša glasbena dela. Bila pa je tudi uprizoritev in zvršitev odlična, — pevci in pevke, solisti, kakor zbori so kazali dovršenost in izvežbanost, ki je »narodnemu divadlu« v ponos in slavo.¹⁾

Druga opera, ki se je tudi ondi dvakrat predstavljala, bila je istega skladatelja (Smetane) »Dalibor«. V njej se povečuje prijateljstvo in ljubezen, torej je bolj liričnega značaja. — I v tem delu se nam kaže Smetana izbornega skladatelja. — Brez dvoma bodeta ti dve operi tudi v dvornem opernem gledališču našli svoj zaslužen prostor ter tako širili i med Nemci slavo slovanske umetnosti.

¹⁾ O operi sami je prinesel „Dom in Svet“ že v 6. številu. t. l. kratek spis na platnicah.

Anton Dvořák, rojen l. 1841. od revnih starišev, vstopil je po muzikalnih naukih v Komzákovo znano godbeno kapelo, potem kot prvi godec v orkester »narodnega divadla«, in sicer do l. 1873. Poskušal se je že tedaj v raznih skladbah; zaslovel je pa kmalu po svojih izbornih kompozicijah, ki imajo narodni slovanski značaj v klasično dovršeni obliki. »Slovanski plesi«, »Slovanska rhapsodie«, njegovi trio, kvarteti, seksteti, serenade in simfonije, njegova dramatična overtura »Husitskou«, karakteristični obrazi »Ze Šumavy« so mu pridobili svetovno slavo. Razven tega je zložil prekrasni »Stabat mater«, jeden največastnejših oratorijev, — ter več oper, n. pr. »Kráľ a uhliř«, »Vanda«, »Šelma sedlář«, »Dimitrij«. — L. 1884. ga je slavil najčastnejše angleški narod v Londonu, a lani so ga poklicali kot vodjo konservatoriju v Novi Jork.

Opera »Dimitrij«, ki se je predstavljala v razstavi, zajeta je iz ruske zgodovine in je velika tragična opera, polna krasot, in gledé na scenerijo in dekoracijo veličastna. Vendar nam ne izraža istega narodnega svojstva, kakor Smetanovi operi, zato si je sicer pridobila veliko priznanja, vendar ne toliko, kakor »Dalibor« ali »Prodaná nevěsta«. Predstavljala se je razven tega še »Pelopova ženitev«, prvi oddel velikega melodrama »Hipodamle«, — z dejanjem se družijo godba. Izvrstno igro, kakor tudi dobro karakterizujočo Fibichovo godbo so v obče hvalili vsi večaki.

V popoldanskih prazničnih predstavah sta bili na vrsti dve igri, katerim kritika ne priznava posebne dramatične vrednosti, pri katerih pa vse predstavljatelje hvalijo kot izborne umetniške igralce in igralke.

Obisk vseh predstav

je bil vedno tako obilen, da je bilo gledališče vselej popolnem razprodano. Na Dunaju živeči Slovani, osobito Čehi, a tudi Nemci in tujci niso hoteli zamuditi izbornih predstav. Te predstave so pokazale svetu slovansko umetnost. In za ta uspeh smo dolžni bratom Čehom najsrčnejšo zahvalo in največje priznanje. (Konec.) ~~~~~ Prostoslav.

Znameniti grobovi. Slovencem sta umrla dva slikarja. Dne 9. marca t. l. je umrl v Idriji **Jurij Tavčar** v 72. letu svoje dōbe in 31. maja t. l. v Jamah pri Konjicah **Tomaž Fantoni**. Prvi je slikal v mnogih cerkvah na Kranjskem, drugi pa na slovenskem Štajerskem. Temeljite naobrazbe v slikarstvu nista imela, zato nobena njunih slik nima posebne cene.

J. B.

Grb stenografov.

(Sestavil in narisal J. Zeplichal.)